

Recension

Anders Rapp. (2020). Nyfiken på Geologi. Guide till 150 upplevelser i Sveriges landskap, 289 s. ISBN 978-91-89021-03-7. Votum förlag.

Det här är en tung bok! Inte minst fysiskt då den väger nästan 1,5 kg; inget man läser i sängen eller ute i fält! Men boken är också tung till sitt innehåll då den är mycket innehållsrik och initierad i beskrivningar av olika geologiska företeelser som förekommer i Sverige – ”Geologisverige”! Boken bygger på författarens egna fältbesök över lång tid och syftar till att ge inspiration att läsaren ska besöka de platser som beskrivs. 150 olika geologiskt intressanta lokaler beskrivs och förklaras fördelade på de gamla 25 administrativa landskapen, Skåne, Blekinge, Småland etc. Välkända lokaler blandas med mindre kända vilket gör läsandet intressant även för ”den insatta”. Alla lokaler är illustrerade med författarens egna fotografier som väl visualiserar det som beskrivs i texten. Ibland finns även egna förklarande figurer och kartsnitt som hjälper läsaren att förstå sammanhang. Respektive lokals läge, och beskrivning att hitta dit, finns angivet i såväl karta som text. Det är en välskriven bok med lagom nivå på begreppen som används så att även personer utan grundkunskaper i geovetenskap och geografi förstår. Ämnesbegrepp som måste användas förklaras på ett bra och initierat sätt. Beskrivningar och förklaringar vilar på god vetenskaplig grund och kunskaper som förmedlas är kopplat till forskningsfronten. Till sin hjälp vid skrivandet anger författaren femton (!) professionella geologer, naturgeografer och verksamma naturvårdare som bistått

med granskning, fakta och synpunkter. Vidare är prosan personlig, lättsam och med flyt vilket gör att läsaren känner sig delaktig i författarens upplevelser i fält, inte minst engagemang och nyfikenhet. Dock skulle inledningskapitlet ha getts mer utrymme för det som faktiskt behandlas i boken. Istället har relativt mycket plats avsatts för geologiska tidsskalan och om mineral och bergarter. Författaren skriver själv i förordet att fokus i boken ligger på ”den del av geologin som omfattar former i terrängen”. Läsaren skulle ha bättre hjälp inledningsvis med en mer utbyggd förklaring och klassificering av förekommande landformer, det vill säga mer geomorfologi än geokronologi. Även kanske en inledande text om de olika kunskapsområdena som författaren rör sig inom: geologi, naturgeografi, biogeografi och kulturgeografi. Det är en av styrkorna i boken att författaren ser och beskriver det ”kontextuella landskapet”, hur geologin samspelar i tid och rum med övrig natur, samhälle och människan.

Boken kan med fördel användas i undervisningen av verksamma lärare i grundskolan och gymnasiet, särskilt i ämnena geografi, biologi och naturkunskap, för att inspirera till fältstudier och exkursioner eller till att exemplifiera olika företeelser som tas upp teoretiskt.

Det är en tung bok ur olika perspektiv, väl värd att läsa och en källa till undervisning i skolan!

Anders Fridfeldt, Geograf

E-post: anders.fridfeldt@outlook.com